

Successories

Textielverzorging

ir. Gjalt Huppel Eur.Erg.
Annemarie Elberse
ir. Jessy van Os
Fia Tammeling Rbf

Inleiding

Met de successtories in dit informatieboekje wordt een aantal succesvolle en eenvoudig en praktisch toepasbare Arbomaatregelen beschreven. De successtories zijn afkomstig van collega's en bedoeld als inspiratie voor uw eigen bedrijf. Er komen zowel maatregelen die interessant zijn voor wasserijen als maatregelen die interessant zijn voor chemisch reinigingsbedrijven aan de orde.

Inhoudsopgave

Beleid ten aanzien van gezondheidsschoenen	1
Zelf een in hoogte verstelbare vouwtafel maken (1)	3
Zelf een in hoogte verstelbare vouwtafel maken (2)	5
Aanpak fysieke belasting op verschillende terreinen.....	7
Een Arboteam	10
Een losdock.....	13
Taakrotatie.....	15
Colofon	17

Beleid ten aanzien van gezondheidsschoenen

‘Iedereen draagt hier speciaal geselecteerde werkschoenen, dat is gezonder én veiliger’

Verskillende modellen gezondheidsschoenen

Mevr. Slijkhuis, eigenares Wasserij Barth Slijkhuis te Laag Soeren: ‘Wij hebben ervoor gekozen aan iedereen werkschoenen aan te bieden. Je kunt het gezondheidsschoenen of veiligheidsschoenen noemen, ze zijn het eigenlijk allebei. De schoenen geven meer steun waardoor onze medewerkers minder snel moe zijn en de schoenen hebben neus- en hielbescherming waardoor bijvoorbeeld een rolcontainer op de hiel geen nare gevolgen meer heeft.’

Wat houdt het beleid in?

Sinds begin dit jaar draagt iedereen bij ons schoenen met stalen neus, beschermde hiel en antislipzolen.

Toen wij besloten werkschoenen in te voeren, hebben we contact opgenomen met een uitzendbureau om te vragen of er een soort standaardovereenkomst bestaat voor het verstrekken van werkschoenen. Die bleek te bestaan en onder andere op basis van de informatie die wij van dit uitzendbureau kregen, hebben wij gekozen voor de volgende aanpak:

- alle medewerkers krijgen schoenen van ons aangeboden;
- de schoenen zijn alleen voor het werk bedoeld;
- medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor hun schoenen;
- wij gaan ervan uit dat de schoenen minimaal een jaar meegaan. Uiteraard houden we daarbij rekening met de functie van de medewerker, de schoenen van een chauffeur krijgen meer te verduren dan de schoenen van een medewerker aan de vouwtafel, en deze schoenen zullen dan ook sneller vervangen moeten worden;
- als iemand binnen een jaar uit dienst gaat, betaalt deze persoon voor de schoenen.

We hebben een leverancier gezocht die verschillende modellen aanbiedt en die een goede service verleent. Uit de folders van de leverancier hebben we voor zowel de dames als de heren drie modellen geselecteerd waaruit iedere medewerker mocht kiezen: voor zowel heren als dames een hoog en een laag model, daarnaast voor de heren een instapmodel en voor de dames een klomp met hakbescherming. Geen van de dames koos overigens voor de klomp.

In een uitgebreide pas-sessie werden de voeten van de medewerkers door de leverancier opgemeten. Nu draagt iedereen de schoenen. Klachten en vragen verzamelen we, en af en toe komt de leverancier langs en is er een soort spreekuur waarop iedereen terecht kan.

Wat zijn de voordelen van gezondheidsschoenen?

Een gezondheidsvoordeel van de schoenen is dat medewerkers minder snel last van de rug krijgen en minder vermoeid raken. Duidelijker is het veiligheidsvoordeel: in onze wasserij wordt veel met rolcontainers gereden. Met de beschermde hielen en neuzen zijn de gevolgen van een rolcontainer tegen de tenen of tegen de hiel minimaal. Het voordeel voor de medewerkers is dat ze geen schoenen voor het werk meer hoeven te kopen. Daarbij zijn medewerkers altijd blij met aandacht voor hun werkomstandigheden.

Wat kost het?

Voor de schoenen hebben wij 60 tot 70 euro per paar betaald. Wij hebben ongeveer 40 paar afgenomen, dus we kregen een kleine korting. Bij nog grotere hoeveelheden kan natuurlijk meer korting bedongen worden. Veel andere kosten zijn er niet. De passessie hebben wij in de pauze gehouden. Er was trouwens niemand die daarover klaagde.

Waar moet je aan denken?

Een beleid ten aanzien van gezondheidsschoenen kun je op redelijk korte termijn invoeren. Het is belangrijk dat je goed nadenkt over de manier waarop je de schoenen aanbiedt. Een voorwaarde voor succes is dat je de medewerkers zelf laat kiezen uit een aantal schoenen. Niemand is erbij gebaat dat je schoenen geeft die toch niet gedragen worden. Verder is het erg belangrijk dat je een leverancier uitzoekt die past bij jouw ideeën. Het Arboconvenant heeft ons een duwtje in de rug gegeven om dit te doen. Het is een maatregel waar we nu helemaal achter staan.

Is het ook iets voor ons bedrijf?

Deze oplossing is mogelijk voor alle wasserijen en chemisch reinigingsbedrijven. Het maakt niet uit hoe groot je bedrijf is.

Zelf een in hoogte verstelbare vouwtafel maken (1)

Op eigen hoogte werken!

Vouwen op een goede werkhoogte!

Bij Lips in Tilburg wordt gevouwen aan in hoogte verstelbare tafels. Deze tafels zijn gemaakt door de technische dienst van Lips, door het combineren van een hefschaar en een werkblad. Toen de tafels geplaatst werden, was de reactie van de medewerkers: "Eindelijk kan ik op mijn eigen hoogte werken".

Hoe ziet zo'n vouwtafel eruit?

De vouwtafel bestaat uit een hefschaar, waar een op maat gemaakte plank op bevestigd is. Deze hefschaar is oorspronkelijk bedoeld voor monteurs, maar kan voor velerlei doeleinden gebruikt worden.

De vouwtafel met hefschaar heeft een aantal eigenschappen:

- Geremde wieltjes en kan daardoor eenvoudig verplaatst worden;
- Een pneumatisch te bedienen voetpedaal (omhoog pompen) en handgreep (laten zakken);
- De tafelbladgrootte is afhankelijk van de taak en de plaats en varieert van 200 X 80 cm. (1 persoon) tot 250 X 122 cm. (2-4 personen);
- Het blad is met bouten bevestigd op de hefschaar;
- De kleur van het blad is lindegroen. Deze kleur bleek na een proef met verschillende kleuren het rustigste voor de ogen te zijn.

Wat zijn de voordelen van een in hoogte verstelbare vouwtafel?

Omdat de tafel eenvoudig en snel in hoogte verstelbaar is werken de medewerkers in een gezonde houding met een rechte rug en ontspannen schouders. Als men met meerdere personen van verschillende lengte aan 1 tafel werkt wordt voor een compromis in hoogte gekozen. Ook kan men gebruik maken van een stasteun.

Door de zachtgroene kleur (lindegroen), die rustig is aan de ogen, heeft men minder last van hoofdpijn.

Naast het ergonomie-effect zijn er ook andere voordelen. Het werkt efficiënter, omdat men minder snel moe wordt als men in een gezonde houding werkt. Medewerkers hebben meer plezier in het werk door de prettige werkhouding en het feit dat zij inspraak hebben gehad bij het ontwerp van de tafel. Er kunnen meerdere tafels tegen elkaar geplaatst worden, waardoor het werkblad vergroot wordt terwijl medewerkers toch op hun eigen hoogte kunnen werken.

Omdat de tafels verrijdbaar zijn, kan de vloer beter schoongemaakt worden en kan ook het schoonmaakpersoneel in een gezonde houding werken. Dit is voor het schoonmaakpersoneel erg prettig.

Vergroting van het werkoppervlak, maar wel op eigen hoogte

Wat kost het?

De kosten van de hefschaar inclusief werkblad en montage zijn ongeveer € 500,- per stuk. Onze eigen technische dienst heeft het blad op de hefschaar gemonteerd door middel van bouten. Ook is de hand- en voetpedaal verlengd vanwege de grootte van het werkblad.

Waar moet je aan denken?

Deze oplossing is meteen in te voeren. We hebben de OR en de medewerkers bij de aanschaf betrokken en iedereen was enthousiast.

Bij aanschaf van het soort hefschaar moet je rekening houden met de draagkracht. Daar zijn verschillende uitvoeringen voor. Ook kun je kiezen uit wel of geen (geremde) wielen. Wij vinden de verrijdbaarheid een groot voordeel. De standaardkleur is oranje. Tegen meerprijs is een andere kleur leverbaar.

Is het ook iets voor ons bedrijf?

Zowel voor wasserijen als stomerijen, waar veel gevouwen moet worden door meerdere medewerkers, is dit een goede oplossing. Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden kan men kiezen voor het soort materiaal, de grootte en de kleur van het werkblad.

Zelf een in hoogte verstelbare vouwtafel maken (2)

‘Doordat het heel gemakkelijk is de hoogte van de tafel te verstellen, gebeurt het tenminste ook!’

Mevr. Slijkhuis, eigenares Wasserij Barth Slijkhuis in Laag Soeren: ‘Het Deventer Ziekenhuis is al jarenlang een zeer goede klant van ons. Ook onze chauffeur heeft een hele goede band met de mensen daar. Toen hij op een keer bij hun een oud ziekenhuisbed zag staan, heeft hij gevraagd of hij dat mee mocht nemen. Hij had al meteen het idee dat dat iets voor onze vouwtafels zou zijn. Een goed idee van hem, we hebben het onderstel van het bed gebruikt om een in hoogte verstelbare én verrijdbare vouwtafel te maken. Bij andere in hoogte verstelbare tafels zie ik vaak dat de hoogteverstelling niet gebruikt wordt, omdat die niet snel en makkelijk genoeg werkt. Bij deze oplossing is de hoogteverstelling een kwestie van een duw op het voetpedaal. Het werkt perfect!’

Het onderstel van de vouwtafel

Hoe ziet zo'n vouwtafel eruit?

Onze technische dienst heeft het onderstel van het bed losgemaakt en daar een houten blad op gemonteerd. Met een paar bouten en moeren was de in hoogte verstelbare tafel klaar. Door op het voetpedaal aan het onderstel te stappen gaat de tafel omhoog en omlaag. De tafel is ook verrijdbaar en met een rem op de wielen kan hij vastgezet worden.

Wat zijn de voordelen van een in hoogte verstelbare vouwtafel?

Met deze tafel kan iedereen op de juiste hoogte werken. Dat betekent werken met een rechte rug en meer ontspannen werken met de armen. Deze tafel is ook verrijdbaar. Dat is vooral heel gemakkelijk met schoonmaken. Maar dat betekent ook dat de tafel heel gemakkelijk even aan de kant kan worden geschoven als er ruimtegebrek is.

Wat kost het?

Deze oplossing heeft ons vrijwel geen geld gekost. Het onderstel hebben we van het ziekenhuis gekregen en het houten blad hadden we nog staan. Een paar schroeven en een halve dag werk van de technische dienst, dat was alles.

Waar moet je aan denken?

De oplossing is direct in te voeren. Een voorwaarde hiervoor is uiteraard dat je een onderstel van een in hoogte verstelbaar bed hebt. Ik denk dat heel veel wasserijen dat kunnen regelen. Ziekenhuizen en verpleeghuizen zijn immers vaak klanten van wasserijen. Het is echt de moeite waard om eens na te vragen of er nog oude bedden zijn. Het kost zo'n instelling ook alleen maar geld om oude bedden weg te doen. Misschien heeft niet iedere instelling meteen een onderstel beschikbaar, maar het is de moeite waard alvast te kennen te geven dat je geïnteresseerd bent in de oude bedden als er bedden vervangen worden. Let er trouwens op dat het werkblad zwaar genoeg is. Als de tafel te licht is dan beweegt hij toch ookal staat hij op de rem.

Is het ook iets voor ons bedrijf?

Deze oplossing kan gebruikt worden in alle wasserijen en stomerijen waar handmatig werk aan tafels plaatsvindt. Een hoogteverstelling is vooral zinvol als er meerdere mensen op verschillende momenten aan één tafel werken.

Aanpak fysieke belasting op verschillende terreinen

Een aantal goedkope en snelle manieren om het werk te verlichten

Bij Lips in Tilburg denkt men voortdurend na over mogelijke verbeteringen op het gebied van fysieke belasting. Drie voorbeelden zijn een wasscheider op de aanvoerband van vuilgoed, een verlaagstang aan rolcontainers en een verlenging aan de insteekmachine.

Wat is een wasscheider?

Een wasscheider is een V-vorm van metaal. Het ziet er een beetje uit als een ijsbreker. Je plaatst het aan het eind van de lopende band, waarop de vuile was ligt. Hierdoor wordt het eenvoudiger om 2 soorten wasgoed te scheiden. Het proces verloopt als volgt: De vuile was wordt op de band gestort. Twee medewerkers sorteren allerlei speciale stukken wasgoed eruit, die ze in zakken gooien. Wat overblijft zijn twee soorten wasgoed. Deze worden niet van de band gepakt, maar geschoven naar de ene of andere zijkant van de band. De band loopt door naar twee zakken aan het eind. Op het moment dat de was bij de wasscheider komt zorgt de scheider er voor dat de was in de juiste zak valt. Natuurlijk is er voor gekozen om juist het goed wat het meeste voorkomt op de band te laten liggen en alleen de minder voorkomende stukken er uit te sorteren. Bij Lips in Tilburg is dit badstof en klein mangelgoed, dit is de bulk van alle wasgoed op deze band.

De gesorteerde was valt automatisch in twee verschillende zakken

Wat zijn de voordelen van een wasscheider?

Er is minder belasting van de armen en schouders, omdat het grootste gedeelte van het wasgoed niet meer gegooid hoeft te worden. Het kan op de lopende band blijven liggen en hoeft alleen maar naar de juiste zijkant geschoven te worden. Ook werkt het veel efficiënter en sneller, omdat het wasgoed niet meer vastgepakt en gegooid wordt.

Wat kost een wasscheider?

Deze oplossing kost slechts € 50,- en je kunt het zelf maken en binnen een dag plaatsen.

Fout: hoog reiken

Goed: lager reiken

Wat is een verlaagstang?

Een verlaagstang is een kledingstang, die met twee haken bevestigd is aan de bestaande hoge kledingstang in rolcontainers. De stanghoogte van veel rolcontainers is 175 cm. De verlaagstang hangt op 162 cm.

Wat zijn de voordelen van een verlaagstang?

Doordat de stang lager hangt, hoeven medewerkers minder hoog te reiken. Dit is minder belastend voor de nek, schouders en armen. Voor kleinere medewerkers zou de stang nog lager mogen hangen maar dan bestaat de kans dat de kleding de bodem van de container raakt.

Voor de invoering van de verlaagstang werkten we zo veel mogelijk via een bordes waar de containers en kledingrekken voor stonden, zodat hoog reiken voorkomen werd. Hierbij was het een nadeel dat het veel werk was om de rekken en containers te verplaatsen. Indien nodig wordt het soms nog gebruikt.

Tevens kan er iets efficiënter en sneller gewerkt worden, omdat men beter zicht heeft op het werk.

Wat kost een verlaagstang?

De kosten zijn € 9,50 per stang. Het kan meteen ingevoerd worden.

Wat is een verlenging voor de insteekmachine?

Het is een plank met vier poten, waar de singels van de insteekmachine overheen lopen. Hierdoor wordt het voorste middengedeelte van de machine met de singels aan de insteekzijde verlengd.

Wat zijn de voordelen van een verlenging aan de insteekmachine?

Bij het invoeren van wasgoed in de mangel is het altijd een discussie hoe het goed aangevoerd wordt zodat je niet te veel hoeft te reiken en te draaien. Bij deze oplossing is het voor alle vier medewerkers aan de machine mogelijk om de wasbak met wasgoed naast hen te plaatsen. Hierdoor is het niet meer nodig om steeds maar te draaien naar achteren om het wasgoed te pakken.

Verlengde insteekmachine

Bij een machine zonder verlenging kunnen er maar drie medewerkers staan met de wasbak naast zich. Het is wel mogelijk met vier mensen te werken in de oude situatie, maar dan kan de wasbak niet naast alle medewerker staan vanwege ruimtegebrek. Eén medewerker moet dan naar achteren draaien om de was te pakken uit de bak.

Nu hebben we de ideale combinatie van een volledige bezetting van de insteekmachine met een gezonde werkhouding.

En omdat je met één persoon extra meer badstof kunt insteken, werk je efficiënter.

Wat kost zo'n verlenging?

De kosten van deze oplossing zijn € 400,- voor het materiaal en arbeidsloon. Het is door onze eigen technische dienst gemaakt.

Je kunt dit meteen invoeren, mits er voldoende ruimte is achter de machine. De middelste twee medewerkers werken nu één meter verder naar achteren.

We hebben de OR betrokken bij het plan om de machine te verlengen. De OR stemde hier volledig mee in.

Zijn deze oplossingen ook iets voor ons bedrijf?

De wasscheider is een slimme oplossing voor wasserijen met een vuilsorteerband met veel dezelfde artikelen.

Een verlaagstang is voor elk bedrijf waar hangende kleding in containers wordt vervoerd zinvol.

De verlenging voor de insteekmachine is voornamelijk handig voor wasserijen met een insteekmachine met vier plaatsen.

Een Arboteam

Een beleidsmatige oplossing met invloed op organisatie, techniek en gedrag.

Medewerker Wasserij Salland in Raalte: 'Onze directeur vindt Arbo en welzijn erg belangrijk. Daarom is er twee jaar geleden een Arboteam opgericht. De directeur vindt zelfs dat privé-omstandigheden boven het werk gaan. Dit tekent de sfeer in ons bedrijf.'

Hoe werkt het Arboteam?

Het Arboteam houdt zich bezig met alles wat te maken heeft met arbeidsomstandigheden. Het team bestaat uit de volgende leden:

- de bedrijfsleider;
- een medewerker van de technische dienst;
- een medewerker van personeelszaken;
- een lid van de OR (medewerker uit de productie);
- iemand van de Arbo-dienst.

De ondersteuning vanuit de Arbo-dienst is van belang, omdat zij kennis hebben van ergonomie en oplossingen. Er zijn in twee jaar vier bijeenkomsten geweest. Het is de bedoeling dat de frequentie wat opgevoerd wordt.

Wat doet het Arboteam zoal?

Knelpunten, vragen, problemen, ideeën, plannen voor verbouwing en aanschaf van machines en materiaal worden vooraf voorgelegd aan het Arboteam. Op deze manier kan organisatiebreed met deskundige ondersteuning gekeken worden of het gewenste effect (b.v. vermindering van de fysieke belasting) haalbaar is. Daarbij wordt gestreefd naar een combinatie van verbetering van arbeidsomstandigheden en draagvlak binnen de organisatie.

Het team is door zijn samenstelling in staat met goed onderbouwde argumenten met de directie te overleggen over verbeteringen. Daarbij is er ook aandacht voor het financiële aspect.

Een paar voorbeelden van inspanningen van het Arboteam:

Het laden van vrachtwagens

Er zijn twee dockshelters gemaakt, zodat we zonder tocht, met geringe fysieke belasting, met minder mensen en sneller de vrachtwagens kunnen beladen met rolcontainers. Omdat dit een dure aanpassing is (ongeveer € 70.000,- voor 2 dockshelters), moesten we met goed onderbouwde argumenten de directie van het nut overtuigen. Door de deskundigheid van het Arboteam is dat gelukt. Ook onze toeleveranciers hebben er profijt van.

Dockshelter binnenzijde

Losdock

Dit is een hellingsbaan, waar vrachtwagens aan de hoge kant tegen aan rijden om containers te lossen. Vervolgens rollen de containers vanzelf naar de wasserij waar ze opgevangen worden door een medewerker van de vuilsorteerafdeling. Eén van onze chauffeurs

had dit gezien bij een vervoersbedrijf. Door het technische lid van het Arboteam is het samen met de leverancier op maat gemaakt voor ons bedrijf.

Afkoeling in hete zomers

We hebben een tijdelijk zwembad gemaakt door een grote afvalcontainer te bekleden met landbouwplastic en deze te vullen met water. Hier werd enthousiast gebruik van gemaakt en we hebben zelfs de landelijke pers gehaald met deze ludieke oplossing. Wel moesten we elke avond de container legen, omdat deze aan de openbare weg stond. Dit in verband met verdrinkingsgevaar voor buurtkinderen en de mogelijkheid dat er zaken in het water gegooid zouden worden.

Taakroulatie

Door taakroulatie toe te passen wordt de lichamelijke belasting beter verdeeld over meerdere medewerkers en zijn mensen breder inzetbaar. We rouleren afhankelijk van de taak per uur of per dag(deel). Er was niet zo veel weerstand tegen het rouleren. Wel hebben we aangegeven dat mensen het eerst konden proberen voordat het definitief werd.

Oordopjes (otoplastieken)

Het geluid op de werkvloer is onder de wettelijke norm voor gehoorbeschadiging. Toch hebben medewerkers de mogelijkheid gekregen om oordopjes op maat te laten maken als zij dat prettig vinden. Omdat het geen verplichting is worden de kosten gedeeld door de werkgever en de werknemer. Een voordeel hiervan is dat men alleen oordopjes aanschaft als men ze ook echt gebruikt en er zuinig mee omgaat. Bovendien worden de oordopjes eigendom van de medewerker.

Hangbaan

Ventilatieverbetering

Door in het dak lichtstraten met dakluiken te maken is er meer licht, meer ventilatie en minder tocht.

Invoering hangbaan

Men keek hier eerst wel vreemd tegenaan, maar ervaart nu dat het prettiger werkt vanwege het betere overzicht over het werk, het is gewoon beter zichtbaar hoeveel werk er nog gedaan moet worden. Een ander voordeel is dat er minder transportwerkzaamheden handmatig uitgevoerd hoeven te worden. Bovendien is er meer ruimte op de werkvloer ontstaan.

Sportmasseur

Eén dag per week kunnen medewerkers zich laten masseren door een sportmasseur ter ontspanning of ter voorkoming van klachten. Deze masseur geeft ook tips en oefeningen voor op de werkplek. Als er sprake is van echte klachten wordt men verwezen naar een arts.

Communicatietrainingen

Hierdoor hebben medewerkers geleerd op een respectvolle wijze met elkaar om te gaan, wat de sfeer op de werkplek erg ten goede is gekomen.

Wat zijn de voordelen van een Arboteam?

Medewerkers voelen zich serieus genomen en 'gehoord' doordat hun collega's in het Arboteam zitten. Het feit dat het onderwerp Arbo op deze manier aandacht krijgt draagt bij aan de betrokkenheid van medewerkers bij Arbozaken.

Uit de 'werkdrukverkenner' bleek dat mensen enthousiast zijn over het Arboteam.

Wat kost het?

Deze oplossing kost niet meer dan de uren, die men eraan besteedt. Maar dit wordt ruimschoots vergoed doordat het ziekteverzuim met meer dan de helft gedaald is door verbetering van arbeidsomstandigheden.

Waar moet je aan denken?

Een Arboteam kan redelijk snel opgezet worden als de directie en de medewerkers (OR of PVT) erachter staan. Bij ons bestond geen weerstand tegen invoering hiervan.

Is het ook iets voor ons bedrijf?

Met name voor de middelgrote en grote bedrijven in de hele branche is dit een goede oplossing. Bij kleine bedrijven kan het ook ingezet worden, maar is de noodzaak minder groot, omdat daar sprake van kortere lijnen tussen directie en personeel.

Een losdock

Een oplossing voor het lossen van containers

Het losdock wordt gebruikt voor het lossen van containers

Een medewerker van Lips Tilburg vertelt: 'Nadat we het idee van een losdock gezien hadden bij een vervoersbedrijf was het even uitproberen hoe we het losdock zouden uitvoeren. Vooral de vraag over de hoek van de helling was kritisch; het zou gevaarlijk zijn als de rolcontainers met een te hoge snelheid naar beneden rollen. Een medewerker van de technische dienst heeft de berekeningen gemaakt. Binnen zes weken hadden we een efficiënte en redelijk goedkope oplossing voor het lossen van containers. Het scheelt ons veel tijd en het is een stuk minder belastend. Bovendien staan we minder lang in de kou en tocht.'

Wat is een losdock?

Een losdock is een verplaatsbare schuine helling, die aan de bovenkant aansluit op de laadklep van de vrachtauto. Daar is een klein plateau met een hekwerk aan de zijkant, zodat er geen valgevaar is. Dan loopt de helling geleidelijk af tot vlak voor de ingang van de vuilsorteerafdeling. Belangrijk hierbij is dat de helling niet te steil is (containers krijgen te hoge snelheid) of te vlak is (containers krijgen te weinig snelheid of blijven stil staan). Onderaan de helling worden de containers opgevangen en de wasserij ingeduwed over een korte afstand. Omdat de containers nog net in beweging zijn gaat dit duwen redelijk gemakkelijk.

Het losdock blijft gewoon staan als het niet gebruikt wordt

Wat zijn de voordelen van een losdock?

De fysieke belasting van duwen en trekken aan containers wordt flink gereduceerd doordat de container over een groot traject zelf rolt.

Je staat minder lang in de kou, omdat de vrachtwagen niet meer met een laadklep die op en neer gaat gelost hoeft te worden. Hierdoor staat de deur korter open, zodat ook de rest van de wasserij minder last heeft van kou en tocht.

Bovendien werkt het efficiënter, omdat je met de helft minder personeel hetzelfde aantal containers kunt lossen in een kortere tijd: met twee personen is een kleine vrachtwagen in tien minuten gelost en een grote wagen (64 containers) wordt met vier personen eveneens in tien minuten gelost.

Wat kost het?

Een losdock laten maken kost € 5000,-. Dat is veel goedkoper dan een dockshelter. Verder zijn er geen kosten aan verbonden.

Waar moet je aan denken?

Bij ons was het losdock binnen zes weken ingevoerd. Je moet voldoende ruimte hebben voor de vrachtwagen en de lengte van het losdock (12 meter). Het hoeft niet precies achter de ingang van de wasserij te komen. Bij ons staat het losdock parallel aan de gevel en geven de medewerkers de container een draai om het gebouw in te rijden.

Het moet voldoen aan veiligheidsaspecten met name bovenaan, waar de chauffeur de containers naar beneden duwt (hekwerk aangesloten aan vrachtwagen). De fabrikant let hier ook op.

Is het ook iets voor ons bedrijf?

Het is een goede oplossing voor bedrijven die regelmatig vrachtwagens rolcontainers moeten lossen en onvoldoende ruimte of andere beperkingen hebben om een dockshelter te plaatsen. Wij konden op de plek waar nu het losdock staat geen dockshelter maken vanwege een gasleiding in de grond.

Taakroulatie

‘Taakroulatie maakt je bedrijf heel flexibel, en dat is terug te zien in de productie.’

Teamwerkplekken in Wasserij van der Kleij

Dhr. van der Kleij, eigenaar Wasserij van der Kleij in De Meern: ‘Wij rouleren al zolang als we bestaan. Het is voor iedereen hier heel normaal.’

Wat houdt de taakroulatie in?

Wij werken in teams, er zijn in het gehele bedrijf zo’n 10 teams. De teams zijn ingedeeld op afdeling, zo is er bijvoorbeeld een team ‘vuilsorteer’, een team ‘logistiek’, een team ‘klein-goed’ en een team ‘administratie’. De meeste teams bestaan uit 3 tot 10 medewerkers, behalve het team ‘badgoed’, dat is groter, ongeveer 16 medewerkers.

In elk team werkt een eerste verantwoordelijke mee. De teams werken zelfstandig. Naast de teams zijn er nog twee medewerkers die een dagelijkse taak hebben, maar daarnaast ook flexibel inzetbaar zijn op alle plekken om bijvoorbeeld bij piekdrukke of bij een storing in te kunnen springen. En er is een meewerkende floormanager die ook overal meehelpt waar dat nodig is.

Rouleren gebeurt bij ons op verschillende manieren. Er wordt binnen de teams gerouleerd, maar ook tussen de verschillende teams.

Binnen de teams rouleren gebeurt op eigen initiatief van de groep. Voorbeelden:

- bij het insteken wisselen tussen de positie aan de rechterkant en aan de linkerkant van de invoerband, zodat je niet steeds dezelfde kant van je lichaam belast.
- rouleren tussen de drukkere en de minder drukkere posities op een afdeling
- wisselen van taak, bijvoorbeeld rouleren tussen opgooien en sorteren bij de vuilsorteer.

Hoe vaak er gerouleerd wordt is afhankelijk van de intensiteit van het werk, en van wat de medewerkers zelf aangeven maar in het algemeen wordt er bij iedere pauze (dus na twee uur) gewisseld.

Het rouleren tussen de verschillende teams wordt gecoördineerd door de floormanager. Elke dag bekijken we wat voor werk we hebben en in welk team meer capaciteit nodig is en waar we nog iemand kunnen missen. De floormanager bekijkt dan wie wisselen tussen de teams. Dit kan omdat wij in principe iedereen voor alle plekken opleiden. Als we een medewerker tijdelijk in een ander team plaatsen is dit meestal voor een halve of een hele dag. Overigens rouleren we ook wel eens medewerkers tussen teams als dat voor het verkeer niet perse nodig is, maar om ervoor te zorgen dat iedereen op elke plek inzetbaar blijft.

We proberen het rouleren tussen de teams zo divers mogelijk aan te pakken. Dat betekent dat iemand die normaal gesproken in het team tafellakens werkt ook wel eens meegaat als rijder of dat iemand van de technische dienst ook van tijd tot tijd bij de vuilsorteer meehelpt. Dit is een leuke afwisseling en hierdoor zien de medewerkers in de wasserij ook eens voor wie ze nu eigenlijk werken en merkt een monteur ook waarom het zo belangrijk

---

is dat een machine goed werkt en problemen zo snel mogelijk opgelost worden. Hierdoor is er veel begrip voor elkaars werk.

Wat zijn de voordelen van taakroulatie?

Wat betreft fysieke belasting heeft taakroulatie als voordeel dat medewerkers meer van werkhouding kunnen veranderen zodat ze minder eenzijdige belast worden. En omdat er minder lang op een bepaalde plek met een bepaalde houding wordt gewerkt, is er ook meer kans op herstel.

Maar er zijn ook andere voordelen. Door de taakroulatie weet iedereen van elkaar wat er gedaan wordt en voelt iedereen zich meer samen verantwoordelijk voor een goed product. Dit zien wij terug in de kwaliteit van het werk en ook in de productie.

Een ander groot voordeel, en dat is ook een heel duidelijk voordeel voor de medewerkers zelf, is de flexibiliteit met vrije dagen en vakantieplanningen. De flexibele inzetbaarheid van de mensen maakt het plannen makkelijker, waardoor medewerkers ook makkelijker vrij kunnen nemen op de dagen die ze zelf ook willen. En als iemand ziek is, is het opvangen van de werkzaamheden ook geen probleem. Ook het reïntegreren van medewerkers wordt ook een stuk makkelijker. Er wordt wel eens gezegd dat taakroulatie minder productie oplevert omdat je daarmee mensen van hun beste taak afhaalt. Wij merken juist dat de flexibiliteit van je bedrijf door de roulatie meer oplevert dan dat je zou moeten inleveren door een tijdelijk lagere productie van één persoon. Wij rekenen dan ook niet met een productie per persoon, maar met een gemiddelde productie.

Ook bij de instroom van nieuw personeel biedt de roulatie een voordeel. Nieuwe medewerkers kennen veel sneller alle andere medewerkers en voelen zich daardoor sneller thuis in het bedrijf.

Wat kost het?

In principe kost taakroulatie niks. Als je wil blijven vasthouden aan een productie per persoon zal het meten daarvan wat kosten met zich meebrengen, maar zoals ik eerder al zei is dat helemaal niet nodig.

Waar moet je aan denken?

Het is heel belangrijk dat er vanuit de medewerkers draagvlak is voor het rouleren. Wij bespreken het onderwerp taakroulatie in iedere vergadering met de OR om de mogelijke knelpunten die er ergens zijn bespreekbaar te maken. Verder is het belangrijk dat je de juiste mensen aanneemt. Die moeten begaan zijn met het werk en het bedrijf. Wij laten bij sollicitaties altijd het hele bedrijf zien en vertellen dat het de bedoeling is dat je als nieuwe medewerker op alle plekken wel eens zal komen te werken. De reactie daarop zegt vaak al heel veel.

Ook is de manier van leidinggeven heel belangrijk. Je moet je mensen kennen en weten wie welke kwaliteiten heeft.

Er zullen altijd mensen zijn die liever niet rouleren. Wij rouleren die mensen toch en maken duidelijk dat je voor het bedrijf meer waard bent als je meer kunt en dat kun je dan ook terugzien in je salaris. En voor deze mensen is het ook heel belangrijk dat ze er niet op afge-rekend worden als ze op een andere plek even wat minder productie draaien.

Is het ook iets voor ons bedrijf?

Om te kunnen rouleren moet je voldoende werkplekken en medewerkers hebben. Vanaf 12 tot 20 personen zal taakroulatie op een zinvolle manier ingevoerd kunnen worden. Je zou kunnen zeggen: hoe groter het bedrijf des te makkelijker het wordt om te rouleren. Een voorwaarde daarbij is wel dat de leiding van het bedrijf betrokken blijft bij de mensen op de werkvloer.

Colofon

Deze successtories zijn ontwikkeld in opdracht van Raltex, Stichting Raad voor Arbeidsverhoudingen voor Linnenverhuur- en Wasserijbedrijven en voor Textielreinigingsbedrijven, door **vhp** ergonomie te Den Haag.

Auteurs

- ir. Gjalt Huppel Eur.Erg.
- Annemarie Elberse
- ir. Jessy van Os
- Fia Tammeling Rbf

Bezochte bedrijven

- Wasserij Barth Slijkhuis, Laag Soeren
- Lips Textielservice, Tilburg
- Wasserij Salland, Raalte
- Wasserij van der Kleij, De Meern

Informatie overige bedrijven

- Hatro Transport te Ochten, www.hatro.nl (verlaagstang)
- Mechanisatietechniek Van Genderen B.V. te Nieuw-Beijerland, www.mechtec.nl (losdock)

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raltex.

Projectorganisatie Arboconvenant Textielverzorging
Postbus 90154
5000 LG Tilburg
tel.: 013 5944466
fax: 013 4686872
email: arbo@raltex.nl
internet: www.arboconvenanttextielverzorging.nl

Het Arboconvenant Textielverzorging is een afspraak van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, FNV Bondgenoten, CNV Bedrijvenbond, de Federatie Textielbeheer Nederland (FTN) en de Nederlandse Vereniging voor Textielreinigingsbedrijven (NETEX).